

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Aika 27.04.2021, klo 17:30 - 20:44

Paikka Sähköinen Teams-kokous tai kokoustila Venny, Kotorannankuja 10, Tuusula

Käsitellyt asiat

- § 25 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 26 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 27 Osallistuvan budjetoinnin toteutus Tuusulassa vuonna 2021 ja 2022**
- § 28 Osallistuvan rahoituksen kokeilu, hybridirahoituksen malli Tuusulassa**
- § 29 Järjestösuunnitelma 2021-2025**
- § 30 Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön yleissuunnitelma**
- § 31 Anttilan tilakeskuksen rannan virkistyskäyttösuunnitelmaehdotus**
- § 32 Ilmoitus- /muut asiat**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Aarno Järvinen, puheenjohtaja
Pekka Ruotsalainen, etäyhteys
Anne Mäkinen, etäyhteys
Jukka Keränen, etäyhteys
Lauri Untamo, etäyhteys
Liisa Palvas, etäyhteys
Pekka Koivumäki, etäyhteys
Tuula Lahdenperä, etäyhteys
Arja Turtiainen, etäyhteys
Mirja Ahola-Leppänen, etäyhteys

Muut saapuvilla olleet

Marjo-Kaisa Konttinen, osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori, sihteeri
Jussi Salonen, etäyhteys, apulaispormestari, saapui 18:16
Tuija Reinikainen, etäyhteys, kunnanhallituksen edustaja
Anja Matikainen, etäyhteys, ikäihmisten neuvoston edustaja
Merja Heikkonen, etäyhteys, vammaisneuvoston edustaja
Mirka Kovalainen, etäyhteys, tarkastuslautakunnan edustaja
Mira Lehtinen, etäyhteys, lapsi- ja perheasiainneuvoston edustaja
Eeli Salmikivi, etäyhteys, nuorisovaltuuston edustaja
Heidi Hagman, etäyhteys, kehittämispäällikkö, esittelijä
Katja Repo, yhteisömanageri, poistui 18:50

Poissa

Mari Tienhaara
Nina Kiuru
Mika Mäki-Kuhna, apulaispormestari
Hanna Catani, tarkastuslautakunnan edustaja

Allekirjoitukset

Aarno Järvinen
Puheenjohtaja

Marjo-Kaisa Konttinen
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

29.04.2021

29.04.2021

Liisa Palvas

Tuula Lahdenperä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 25

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämispäällikkö

Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 26

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämispäällikkö

Valitaan pöytäkirjan tarkastajiksi

Tuula Lahdenperä ja Liisa Palvas.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Tuula Lahdenperä ja Liisa Palvas.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 27

Osallistuvan budjetoinnin toteutus Tuusulassa vuonna 2021 ja 2022

TUUDno-2020-2110

Valmistelija / lisätiedot:

Heidi Hagman, Katja Repo

heidi.hagman@tuusula.fi, katja.repo@tuusula.fi

kehittämispäällikkö, yhteisömanageri

Liitteet

1 2021_osallistuva budjetointi_yhteenvedo, hyte-ltk 27.4.2021

Osallistuvan budjetoinnin toteutus Tuusulassa vuonna 2021 ja 2022

Vuoden 2021 osallistuva budjetointi

Osallistuvan budjetoinnin ideahaku oli 23.9.-1.11.2020. Ideoita paremmasta elämästä Tuusulassa saattoi ehdottaa verkossa tai paperilomakkeella Tuusinfossa, kirjastoissa sekä eri puolilla kuntaa pidettävissä pop up -tilaisuuksissa.

Ideoita sai ehdottaa kuka tahansa – yksittäinen henkilö, yhdistys tai yhteisö. Sähköisellä osallistumisalustalla <https://osallistu.tuusula.fi> pystyi seuraamaan osallistuvan budjetoinnin etenemistä ja ideoita, kommentoita sekä äänestää omat suosikit toteutukseen.

Ideahaun aikana kunnan viranhaltijat arvioivat ideoiden toteutusmahdollisuudet ja sen jälkeen toteuttamiskelpoisia ideoita työstettiin kunnan ja asukkaiden yhteisissä pajoissa, joissa jatkoon päässeistä ideoista valmisteltiin äänestys ehdotuksia ja niille laadittiin budjetti. Jatkojalostuspajat toteutettiin virtuaalisina 18.-26.11.

Vuoden 2021 aikana toteutettavat ehdotukset valittiin äänestyksellä, johon saivat osallistua kaikki 12 vuotta täyttäneet tuusulalaiset. Äänensä sai antaa useammalle idealle, kunhan ideoiden yhteisbudjetti pysyi alle 100.000 eurossa. Äänestysaika oli 4.-31.1., ja äänestää sai joko verkossa kirjautumalla sähköiselle osallistumisalustalle <https://osallistu.tuusula.fi> tai avustettuna Tuusinfossa, kirjastoissa ja pop up äänestyspisteessä. Äänestystulokset julkistettiin 2.2.

Äänestysaikana asukkaat antoivat ääniä eri ehdotuksille yhteensä 24 555 kappaletta. Äänestysprosentti kasvoi viime vuoden 6 prosentista 7,4 %:iin. Äänioikeutettuja olivat kaikki 12 vuotta täyttäneet tuusulalaiset ja äänestäjiä oli 2455. Käytävissä olevan 100 000 euron määrärahan jakavat 28 eri ehdotusta. Vuonna 2021 toteutettavat ehdotukset jakautuvat koko kunnan ja alueiden kesken seuraavasti:

- Koko Tuusula
Nuoret töihin (674 ääntä)
Tuusulan niityt kukkimaan (587)
Eroon siruetanoista (377)

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Syötäviä puistoja (329)
Kehitysvammaisten päivä hevosallilla (307)
Tuusulan retkikohteet Retkipaikka.fi -sivustolle (273)

- Kellokoski
Pyörätelineitä Kellokoskelle (338)
Elokuva-picnic Kellokoskella (317)
Mopo- ja pyöräpaja Kellokoskelle (261)
- Hyrylä
Kukkaloistoa Hyrylän keskusta (540)
Fjällbohon siisti yleisö-WC (463)
Elonkorjuumarkkinat Hyrylässä (447)
Opasteita Rykmentinpuiston metsään (446)
Kirsikkapuita Tuulipuistoon (433)
Matonpesupaikan siistiminen (370)
Ristikiven metsäpolkujen parantaminen kyltein tai sorastamalla (332)
- Etelä-Tuusulan kylät
Kukka- ja hernepeltoja Etelä-Tuusulan kylien kehittämisverkoston alueelle (391)
Laavu Vaunukankaalle (294)
Lisää leväpuomeja Rusutjärven uimarannalle (268)
Roska-astioita Lahelaan (248)
- Riihikallio
Puita Kotkanpuistoon (451)
Kotkanpuiston purojen kunnostus (364)
Puustojoogaa ja toiminnallista lihaskuntoharjoittelua Kotkanpuistossa (341)
- Jokela
Kukkaistutus- ja penkkiyhdistelmä Jokelan keskusta (259)
Mopopaja Jokelaan (251)
Ikäihmisille virkistystä Jokelassa (241)
Tiilitehtaan hedelmäpuiston kunnostus (202)

Toteutettaviksi äänestettyjen projektien toteutus on alkanut ja toteutukset tehdään vuoden 2021 aikana.

Vuoden 2022 osallistuva budjetointi

Vuoden 2022 osallistuvan budjetoinnin toteutuksen valmistelu käynnistyy keväällä 2021. Tavoitteena on kytkeä toimialueet tiiviimmin osallistuvan budjetin valmisteluun ja toteutukseen prosessin eri vaiheissa. Esiin on myös noussut toive parantaa panos-hyöty suhdetta. Toteutusaikataulua on jo hahmoteltu ja ideointivaiheen suunnitellaan käynnistyvän syyskuussa ja jatkuvan lokakuun loppuun. Marraskuuta on suunniteltu yhteiskehittämiselle ja tammikuuta 2022 äänestysajaksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kehittämispäällikkö Heidi Hgaman ja yhteisömanageri Katja Repo esittelevät asiaa kokouksessa.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämispäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- merkitä tiedokseen osallistuvan budjetoinnin tilannekatsauksen ja käydä lähetekeskustelun vuoden 2022 osallistuvan budjetoinnin toteutukselle.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti

- merkitä tilannekatsauksen tiedoksi
- käydä lähetekeskustelun vuoden 2022 osallistuvaan budjettiin.

Esittelijä Heidi Hagman ja yhteisömanageri Katja Repo esittelivät asiaa kokouksessa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 28

Osallistuvan rahoituksen kokeilu, hybridirahoituksen malli Tuusulassa

TUUDno-2021-997

Valmistelija / lisätiedot:

Heidi Hagman, Katja Repo

heidi.hagman@tuusula.fi, katja.repo@tuusula.fi

kehittämispäällikkö, yhteisömanageri

Tuusulan kunta ja Tampereen kaupunki valittiin mukaan Sitran Demokratiakokeilut 2020 -hankkeeseen tammikuussa 2020. Demokratiakokeilut 2020 tavoitteena oli demokratiaa vahvistavat ja innovatiiviset yhteishankkeet, joilla edistetään demokraattista osallisuutta, osallistumista ja vuoropuhelua. Kokeilut olivat osa Kansanvallan peruskorjaus -projektia, jonka tavoitteena on vahvistaa Suomen asemaa uudistumiskykyisenä demokratian mallimaana. Kokeilut toteutettiin pääosin vuoden 2020 aikana. Sitra toteutti Demokratiakokeilut 2020 -projektin yhteistyössä Kuntaliiton kanssa.

Tuusulan ja Tampereen kokeilussa kunnat halusivat yhdessä kehittää uutta rahoitusmallia kunnan asukkaiden ja yhteisöjen ideoiman ja yhdessä kehittämisen toiminnan tukemiseen. Kokeilu käynnistyi alkuvuodesta 2020 ja hankeaika päättyi huhtikuun 2021 lopussa.

Luodussa hybridirahoitusmallissa kokeiltiin ja löydettiin tapa rahoittaa asukkaiden ja yhteisöjen itsensä ideoimaa toimintaa osallistuvamman joukkorahoituksen keinoin. Kahden erikokoisen kunnan yhteiskokeilussa nähtiin, miten malli toimii erilaisissa toimintaympäristöissä ja miten se skaalautuu. Tuusulan ja Tampereen kokeilema malli on kaikkien kuntien käytettävissä. Mallin kehittämisessä oli mukana asukkaita ja yhteisöjä. Kokeilussa olivat myös mukana Helsingin ja Tampereen yliopistojen tutkijat.

Kokeilua on käsitelty hyte-lautakunnassa 13.12.2019 sen valmisteluvaiheessa, 21.4.2020 kokeilun juuri käynnistyttyä ja syksyllä 22.9.2020 tilannekatsauksen merkeissä. Konsernijaosto on käsitellyt kokeilua 27.4.2020.

Hankkeen loppuraportti valmistuu 23.4. ja sen havainnot esitellään kokouksessa.

Vuonna 2020 toteutui kaksi asukkaiden kampanjaa oman lähialueen kohentamiseksi

Viime vuonna kokeiluun osallistui neljä hanketta, joista kaksi sai tavoittelemansa rahoituksen. Viime vuoden puolella Mattilan asukasyhdistyksen käynnistämän kampanjan myötä Piilipuistoon saatiin piknikpöytä ja kuntoiluvälineitä. Toinen menestynyt kampanja konkretisoituu tänä keväänä kun Linjamäen puiston aita ryhdytään kunnostamaan.

Hybridirahoitus saa jatkoa vuonna 2021 - hakuaika käynnistyy toukokuun alussa

Hybridirahoituskokeilu saa Tuusulassa jatkoa vuonna 2021. Korona-ajan kielteisten vaikutusten minimoimiseksi on tärkeää mahdollistaa asukkaiden ideoita ja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

omaehtoista tekemistä hyvinvoinnin ja elinvoiman vahvistamiseksi. Hybridirahoitusta voi hakea tuusulalaisten toteutuksiin 1.5.-30.11.2021. Rahoitusta voi hakea yhteisöllisille laajasti ihmisille hyvinvointia tuottaviin toimintoihin tai projekteihin. Toteutuksen tulee olla sellainen, ettei siitä synny kunnalle käyttötalouskustannuksia. Hybridirahoitukseen on varattu 10 000 euroa vuodelle 2021.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- hyväksyä osallistuvan rahoituksen kokeilun loppuraportin
- merkitä tiedoksi Tuusulan hybridirahoituskokeilun jatkon vuonna 2021.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti

- hyväksyä osallistuvan rahoituksen kokeilun loppuraportin
- merkitä tiedoksi Tuusulan hybridirahoituskokeilun jatkon vuonna 2021.

Heidi Hagman ja yhteisömanageri Katja Repo esittelivät asiaa kokouksessa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 29

Järjestösuunnitelma 2021-2025

TUUDno-2020-2985

Valmistelija / lisätiedot:

Marjo-Kaisa Konttinen, Heidi Hagman
marjo-kaisa.konttinen@tuusula.fi, heidi.hagman@tuusula.fi
osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori, kehittämisspäällikkö

Liitteet

1 Järjestösuunnitelma 2021-2025, hyte-ltk 27.4.2021

Perustelut

Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla (Kuntalaki 1§). Kunta ei kuitenkaan ole tehtävässään yksin. Asukkaiden hyvinvointi ja hyvinvoinnin vahvistamisen edellytykset rakentuvat yhteistyössä eri toimijoiden ja yksilön itsensä kanssa.

Tuusulan kuntastrategian valtuustokauden 2017-2021 tavoitteena on edistää tuusulalaisten hyvinvointia, arjen sujuvuutta, elämän vireyttä ja elämänlaadun paranemista (valtuustokauden tavoite 7) ja olla edelläkävijä osallisuuden edistämässä ja yhteisöllisessä toiminnassa uudistaen samalla toimintatapojaan, kehittämällä kumppanuuksia ja verkostojohtamista (valtuustokauden tavoite 30.). Yksi keskeisimmistä kumppaneista asukkaiden hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämässä on 3. sektorin toimijat: järjestöt, yhdistykset ja seurat. Tuusulassa toimii noin 500 järjestöä, yhdistystä ja seuraa. Näistä noin puolet on antanut tietonsa kunnan yhdistysrekisteriin. Järjestöt, yhdistykset ja seurat edistävät toiminnassaan asukkaiden osallisuutta ja yhteisöllisyyttä, mahdollistavat harrastus- ja vapaaehtoistoimintaa, tuottavat erilaisia palveluita ja edistävät asukkaiden terveyttä, hyvinvointia ja työllisyyttä.

Tuusulan kunta ja alueella toimivat 3. sektorin toimijat tekevät yhteistyötä monella saralla monin eri tavoin. Kunnan ja 3. sektorin toimijoiden yhteistyöfoorumina toimii mm. järjestöfoorumi, jonka koollekutsujana kunta toimii. Foorumi kokoontuu kahdesti vuodessa rakentamaan kunnan ja 3. sektorin toimijoiden yhteistyötä. Järjestöfoorumin lisäksi Tuusulassa järjestetään mm. sote-järjestöjen Järjestötreffejä yhteistyössä Keski-Uudenmaan yhdistysverkoston kanssa, kunnan kulttuuritoimen ja kulttuurijärjestöjen Kulttuurikahvilaa sekä kunnan vapaa-aikapalveluiden ja urheilu- ja liikuntaseurojen säännöllisiä yhteistyötapaamisia. Tuusulan kunta tiivisti syksyllä 2020 järjestöyhteistyön koordinoitua ja perusti järjestötiimin. Tiimiin nimettiin eri yhdistyskategorioiden vastuu- ja yhteyshenkilöt. Tiimiä koordinoidaan kuntatoimialan osallisuustyön yksiköstä.

Tuusulassa on myös toteutettu järjestökysely sekä työskennelty yhdessä kyselyssä nimettyjen kehittämiskohteiden parissa Järjestöfoorumissa. Tuusulassa toimivat järjestöt nimesivät toiminnan haasteiksi toimintatiloihin liittyvät vaikeudet, aktiivisia

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

toimijoiden löytäminen, jäsenmäärän lisäämiseen ja jäsenhankintaan liittyvät haasteet. Myös taloudelliset resurssit ovat useissa yhdistyksissä riittämättömät.

Järjestösuunnitelma ja sen tavoitteet

Tuusulassa tunnistettiin myös tarve laatia pidemmän tähtäimen suunnitelma kunnan ja 3. sektorin toimijoiden kumppanuudelle. Kuntastrategian vuoden 2020 tavoitteena on ollut laatia ja viedä käytäntöön järjestöstrategian linjaukset ja käynnistää vapaaehtoistoiminnan koordinointi. Tavoitteena on ollut myös tukea kehittämisverkostojen ja järjestöjen yhteistyötä sekä organisoida vapaaehtoistoiminnan koordinointia. Järjestösuunnitelman (järjestöstrategia) laadinta käynnistyi jo vuoden 2019 aikana, mutta työn loppuunsaattaminen hidastui koronaepidemiasta johtuvista syistä.

Järjestösuunnitelman yhtenä tavoitteena on lisätä tietoisuutta järjestöjen rooleista paikallisina toimijoina ja vaikuttajina. Järjestösuunnitelma asettaa toimenpiteitä järjestöjen esittämiin tukitarpeisiin esim. koulutusten lisäämiseen, vahvistaa järjestöjen vahvuuksia sekä antaa työkaluja järjestöjen tunnistamiin heikkouksiin kuten yhteistyön puutteeseen eri toimijoiden välillä.

Patentti- ja rekisterihallituksen (PRH) tietokannassa on Tuusulan kotipaikkakunnaksi ilmoittanut noin 500 rekisteröityä yhdistystä. Lisäksi Tuusulassa toimii lukuisia rekisteröimättömiä ja ylikunnallisia yhdistyksiä ja järjestöjä sekä asukkaiden vapaita yhteenliittymiä. Tuusulan omaan yhdistysrekisteriin on ilmoitettu noin 250 yhdistystä, jotka on luokiteltu kansanterveysyhdistyksiin, eläkeläisyhdistyksiin, koti- ja kouluyhdistyksiin, kotiseutu- ja asukasyhdistyksiin, kulttuurijärjestöihin, liikunta- ja urheiluseuroihin, maanpuolustusjärjestöihin, mielenterveysyhdistyksiin, nuorisoyhdistyksiin, poliittisiin yhdistyksiin ja yrittäjäyhdistyksiin.

Järjestösuunnitelma sisältää tietoa Tuusulan alueella toimivista järjestöistä ja niiden tavoitteista ja toimenpideohjelman tuleville vuosille. Suunnitelma toimii myös työkaluna järjestöjen toimintaedellytysten vahvistamiseksi ja yhteistyön edistämiseksi sekä elinvoiman ja monitahoisen osallisuuden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

Järjestösuunnitelman valmistelu

Järjestösuunnitelmaa on valmisteltu Järjestöfoorumissa syksyn 2019 ja vuoden 2020 aikana järjestökyselyn saatujen vastausten sekä poikkeusajan Erätauko-dialogin pohjalta. Tuusulan järjestötiimi on valmistellut järjestösuunnitelmaa kahdessa kokouksessa syksyn 2020 aikana.

Suunnitelma on ollut kommenttikierroksella HYTE-lautakunnassa 18.12. ja kunnan johtoryhmässä tammikuussa, myös kunnan toimialat kommentoivat järjestösuunnitelman luonnosta talven 2021 aikana. Kommenttikierroksen jälkeen järjestösuunnitelmaan tehtiin kommenttien perusteella muokkauksia, jonka jälkeen suunnitelma eteni lautakuntien ja neuvostojen lausuttavaksi.

Järjestösuunnitelmasta lausuvat ikäihmisten neuvosto, lapsi- ja perheasiainneuvosto ja vammaisneuvosto, sekä kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta omista näkökulmistaan. Lausunnoissa kiinnitettiin huomiota esimerkiksi yhdistysten ja kunnan väliseen yhteistyöhön, viestintään, avustuksiin

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

liittyvistä asioihin ja järjestö- ja vapaaehtoistyön koordinaatioon. Myös järjestösuunnitelman visiosta lausuttiin. Lausunnoissa esiin tulleet asiat on otettu huomioon järjestösuunnitelman jatkovalmistelussa.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämispäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- hyväksyä Järjestösuunnitelman 2021-2025 omata osaltaan
- ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää
  - hyväksyä Järjestösuunnitelman 2021-2025.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti

- hyväksyä Järjestösuunnitelman 2021-2025 omata osaltaan
- ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää
  - hyväksyä Järjestösuunnitelman 2021-2025.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 30

Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön yleissuunnitelma

TUUDno-2020-397

Valmistelija / lisätiedot:

Heidi Hagman, Marjo-Kaisa Konttinen

heidi.hagman@tuusula.fi, marjo-kaisa.konttinen@tuusula.fi

kehittämispäällikkö, osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Liitteet

1 Lausuntopyyntö, Tuusulanjärven rantojen virkistyskäyttö, hyteltk 27.4.2021

2 Tuusulanjärven_rantojen_virkistyskayton_yleissuunnitelma, hyteltk 27.4.2021

Tuusulan kunnan kasvu ja ympäristö/kaavoitus pyytää lausuntopyynnössään 24.3.2021 hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan lausuntoa Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön yleissuunnitelmasta. Lausunto pyydetään toimittamaan viimeistään 6.5.2020 klo 16.00.

Asiaselostus

Tuusula käynnisti vuonna 2017 projektin Tuusulanjärven ja -joen ranta-alueiden virkistyskäytön kehittämiseksi. Tuusulanjärveä kiertävän yhtenäisen reitistön suunnittelu ja toteutus on ollut kuluvan valtuustokauden (2017-2021) tärkeä tavoite. Tuusulanjärven virkistyskäytön yleissuunnitelmatyö tilattiin konsulttityönä Swecolta tammikuussa 2020. Osana työtä Sweco toteutti myös Tuusulanjärven ja lähialueiden virkistys- ja matkailureittien tarveselvityksen. Selvityksen perusteella erityisen suuri tarve on hyvin opastetuille, jatkuville, palveluja sisältäville ja teemoitetuille reiteille. Tarve on ylikunnallinen ja kuntien kaikkia alueita koskeva. Lähivirkistysreittien ympärivuotinen käyttö ja tarve uusille reiteille on vahvassa kasvussa. Nykyisille reiteille toivotaan ulkoilijan peruspalveluita, parempaa joukkoliikenteen saavutettavuutta sekä matkailupalveluja.

Yleissuunnitelmassa on osoitettu Tuusulanjärveä kiertävä reitistö, joka johtaa vierailijan tutustumaan alueen monipuoliseen luontoon, maisemiin, kulttuurikohteisiin ja liikuntapaikkoihin. Suunnitelmakartalle on yhdistetty alueelle eri aikoina laadittujen kaavojen, virkistyskäyttösuunnitelmien, selvitysten sekä puistosuunnitelmien aineistoja.

Yleissuunnitelmakartalla osoitetaan virkistysreitistö ja siihen kytkeytyvät olemassa olevat virkistyskohteet. Lisäksi esitetään virkistykseen kehittämiskohteet sekä reittiverkoston täydennystarpeet. Tämän lisäksi suunnitelmaa esittelevään raporttiin on koottu erilaisten selvitysten, kuten luonto-, maisema- ja kulttuuriselvitysten tuloksia sekä muita lähtötietoja, kuten esimerkiksi karttakoosteita nykyisistä palvelukohteista, pysäköintipaikoista ja venevalkamista sekä muista järveä ympäröivistä nykyisistä jalankulun ja pyöräilyn reiteistä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Yleissuunnitelmatyö on pitänyt sisällään laajan lähtöaineiston koonnin lisäksi reittitarkastelua, jossa on selvitetty Tuusulanjärveä ympäröivät jalankulun, pyöräilyn, ulkoilun sekä maastopyöräilyn reitit. Reittien jatkuvuutta on tutkittu joukkoliikenteen pysäkeiltä ja pysäköintialueilta alueen eri kohteisiin sekä yhteyksien jatkuvuutta eri palveluiden ja kohteiden välillä. Reittien linjauksissa on pyritty huomioimaan maanomistukselliset kysymykset.

Suunnittelussa on tarkasteltu laajasti eri virkistyskäyttöjä, erilaisia käyttäjäryhmiä ja heidän vaihtuvia tarpeitaan reittien näkökulmasta. Osaa kohteista on tutkittu reittien jatkuvuuden ja kohteiden saavutettavuuden sekä rakennettavuuden kannalta yleissuunnitelmatasoa tarkemmin. Tällaisia kohteita ovat olleet esimerkiksi reittimahdollisuuksien ja vaihtoehtojen tutkiminen Sarvikallion reitiltä kohti lintukosteikkoja, reittien yhdistyminen Anttilan tilakeskuksen läpi sekä yhteyksien tutkiminen Koskenmäentien yli jokivarteen. Työn yhteydessä on laadittu myös Rantatien alustava kehittämissuunnitelma.

Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön yleissuunnitelma 2021, Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan lausunto

Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön yleissuunnitelman tavoitteena on rantojen virkistyskäytön kehittäminen. Yleissuunnitelmassa osoitetaan paitsi virkistysreitistö myös siihen kytkeytyvät olemassa olevat virkistys-, suunnittelu- ja kulttuurikohteet sekä virkistyskäytön täydennystarpeet Tuusulan kunnan alueella.

Raportissa on koottu hyvin yhteen luontoon, virkistykseen ja kulttuuriin liittyvät virkistyspaikat ja kuvattu laajasti järven ja järven ympäristön virkistyskäyttöä sekä erilaisia käyttäjäryhmiä. Suunnitelmassa olisi hyvä huomioida palveluiden ja niiden käytettävyys ympäri vuoden. Tuusulanjärvellä liikkuu erityisesti talvella paljon kävijöitä, joista osa tulee Tuusulanjärvelle laajemmalti Etelä-Suomesta. Tämän vuoksi pysäköintialueiden riittävyys on tärkeää. Suunnitelmassa onkin korostettu pysäköintialueiden riittävyyttä ja niiden sijoittumista järven eri puolille, mikä on hyvä asia. Ainakin osa nykyisistä reiteistä on hyvin suosittuja, mikä asettaa paineita alueen virkistyskäytön kehittämiselle.

Suunnitelmassa esitellään kehittämiskohteet, reitistöt ja yhteystarpeet. Reittien yhteyksiä rakennettaessa tulee varmistaa, että niitä on mahdollista toteuttaa niin kaavojen kuin tarvittavien lupien kannalta. Kulkuyhteydet asuinalueilta Tuusulanjärven virkistyskohteisiin on tehtävä niin, että asuinalueilta on sujuva pääsy Tuusulanjärven virkistyskohteisiin, mutta kulkeminen ei häiritse rantojen lähellä asuvia asukkaita. Jotta Tuusulanjärven virkistyskohteet ovat käytettävissä mahdollisimman monelle kävijälle ja liikkujalle, tulee kiinnittää huomiota mahdollisuuteen esteettömään liikkumiseen alueella.

Virkistyskäytön suunnittelussa suotavaa on huomioida yhteistyö Tuusulanjärven käyttäjien (esimerkiksi kalastusseurat ja -yhdistykset, kalastuskunnat sekä melonta ja veneily-yhdistykset) Myös kuntayhteistyö on tärkeää ja kehittämishankkeita olisi hyvä suunnitella ja tehdä yhdessä Tuusulanjärven ympäristökuntien kanssa. Reitistön

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

säilyminen katkeamattomana kunnasta toiseen, yhtenäinen ilme ja palveluiden monipuolisuus voidaan taata yhteistyöllä.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämispäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- antaa asiaselostuksen mukaisen lausunnon.

Puheenjohtajan avattua keskustelun jäsen Palvas ehdotti, että lausuntoon lisätään seuraava lause: Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta toteaa Fjällbon osalta, että Fjällbon mahdollinen ja nykyisen asuinrakennuksen korvaava rakentaminen on oltava vain vähäistä ja Fjällbon puistoa ja sen käyttöä palvelevaa rakentamista.

Lautakunta hyväksyi lisäyksen yksimielisesti.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti antaa alla olevan lausunnon

Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön yleissuunnitelma 2021, Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan lausunto

Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön yleissuunnitelman tavoitteena on rantojen virkistyskäytön kehittäminen. Yleissuunnitelmassa osoitetaan paitsi virkistysreitistö myös siihen kytkeytyvät olemassa olevat virkistys-, suunnittelu- ja kulttuurikohteet sekä virkistyskäytön täydennystarpeet Tuusulan kunnan alueella.

Raportissa on koottu hyvin yhteen luontoon, virkistykseen ja kulttuuriin liittyvät virkistyspaikat ja kuvattu laajasti järven ja järven ympäristön virkistyskäyttöä sekä erilaisia käyttäjäryhmiä. Suunnitelmassa olisi hyvä huomioida palveluiden saavutettavuus ja niiden käytettävyyys ympäri vuoden. Tuusulanjärvellä liikkuu erityisesti talvella paljon kävijöitä, joista osa tulee Tuusulanjärvelle laajemmalti Etelä-Suomesta. Tämän vuoksi pysäköintialueiden riittävyys on tärkeää. Suunnitelmassa onkin korostettu pysäköintialueiden riittävyttä ja niiden sijoittumista järven eri puolille, mikä on hyvä asia. Ainakin osa nykyisistä reiteistä on hyvin suosittuja, mikä asettaa paineita alueen virkistyskäytön kehittämiseksi.

Suunnitelmassa esitellään kehittämiskohteet, reitistöt ja yhteystarpeet. Reittien yhteyksiä rakennettaessa tulee varmistaa, että niitä on mahdollista toteuttaa niin kaavojen kuin tarvittavien lupien kannalta. Kulkuyhteydet asuinalueilta Tuusulanjärven virkistyskohteisiin on tehtävä niin, että asuinalueilta on sujuva pääsy Tuusulanjärven virkistyskohteisiin, mutta kulkeminen ei häiritse rantojen lähellä asuvia asukkaita. Jotta Tuusulanjärven virkistyskohteet ovat käytettävissä mahdollisimman monelle kävijälle ja liikkujalle, tulee kiinnittää huomiota mahdollisuuden esteettömään liikkumiseen alueella.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta toteaa Fjällbon osalta, että Fjällbon mahdollinen ja nykyisen asuinrakennuksen korvaava rakentaminen on oltava vain vähäistä ja Fjällbon puistoa ja sen käyttöä palvelevaa rakentamista.

Virkistyskäytön suunnittelussa suotavaa on huomioida yhteistyö Tuusulanjärven käyttäjien (esimerkiksi kalastusseurat ja -yhdistykset, kalastuskunnat sekä melonta ja veneily-yhdistykset) Myös kuntayhteistyö on tärkeää ja kehittämishankkeita olisi hyvä suunnitella ja tehdä yhdessä Tuusulanjärven ympäristökuntien kanssa. Reitistön säilyminen katkeamattomana kunnasta toiseen, yhtenäinen ilme ja palveluiden monipuolisuus voidaan taata yhteistyöllä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 31

Anttilan tilakeskuksen rannan virkistyskäyttösuunnitelmaehdotus

TUUDno-2020-1790

Valmistelija / lisätiedot:

Heidi Hagman, Marjo-Kaisa Konttinen

heidi.hagman@tuusula.fi, marjo-kaisa.konttinen@tuusula.fi

kehittämispäällikkö, osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Liitteet

1 Lausuntopyyntö, Anttilanrannan virkistyskäytön kehittämissuunnitelma, hytelk 27.4.2021

2 Anttilan_tilakeskuksen_rannan_virkistyskäytön_kehittämissuunnitelman, hytelk 27.4.2021

Tuusulan kunnan kasvu ja ympäristö/kaavoitus pyytää lausuntopyynnössään 24.3.2021 hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan lausuntoa Anttilan tilakeskuksen rannan virkistyskäytön kehittämissuunnitelmasta. Lausunto pyydetään toimittamaan viimeistään 6.5.2020 klo 16.00.

Anttilan tilakeskuksen rannan virkistyskäytön kehittämisestä on laadittu visio, joka on pohjana asemakaavoitukselle, puistosuunnitelmalle sekä virkistystoimintojen toteutukselle. Työn painopisteeksi on otettu venepaikkojen ja uusien ranta-aktiviteettien kehittäminen maisema- ja luontoarvoja vaalien.

Kehittämissuunnitelman sisältö tiivistettynä

Kehittämissuunnitelmassa todetaan Anttilan tilakeskuksen tukeutuvan vahvasti Tuusulanjärveen. Rannan upeat maisemat ja alueelle suunnitellut oleskelupaikat, luontopolut sekä palvelut ovat tulevaisuudessa asukkaiden, Sarvikalliolla ulkoilevien, järven pyörällä kiertävien sekä matkailijoiden käytössä. Suunnitelmassa esitetään alueelle monenlaisia oleskelulavoja tai -paikkoja, jotka muodostavat alueelle omia toiminnallisia saarekkeitaan, jotka yhdistyvät toisiinsa kattavan polkureitistön ja pitkospuureittien avulla. Keinotekoiselle niemelle osoitetaan mm. ravintolaa ja terrassia, saunaa ja infopistettä.

Suunnittelussa tuodaan esille Anttilan koetilan historiaa, hyödynnetään alueen maisemaelementtejä sekä vaalitaan luontoarvoja. Suunnitteluperiaatteena on, että rakentamisesta jää mahdollisimman vähäinen jalanjälki ja että rakentaminen nivoutuu ympäristöönsä sulavasti.

Virkistystoimintojen toteutus esitetään vaiheistettavan siten, että alueen kehittäminen ja aktivoiminen lähtevät liikkeelle pienin askelin: syksyllä on tarkoitus rakentaa piknik- ja grillipaikka nykyisen kasvihuoneen ja rannan väliselle niitylle. Jatkossa rakentamista esitetään tehtävän yhteistyössä asukkaiden ja eri toimijoiden kanssa, jolla vahvistetaan yhteisön sitoutumista alueen kehittämiseen ja rakentamiseen.

Suuri osa rannasta ja siellä jo olevasta reitistä sekä venepaikat ovat Paijalan osakaskunnan ja vesiosakaskunnan omistuksessa. Olemassa olevia venepaikkoja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

voidaan myöhemmin täydentää suunnitelmassa esitellyllä venelaiturilla. Nykyisen venevajan tilalle on esitetty venevajaa, jossa veneitä voi kunnostaa, järjestää kursseja tai tavata muita veneilijöitä. Osakaskunnan alueella kulkeva rantareitti on osoitettu suunnitelmassa luonnonmukaiseksi jätettäväksi rannan suuntaiseksi kävelyreitiksi.

Tämän nähtävillä oloaineiston liitteenä on myös suunnitelman pohjalta laadittu laituri- ja uimapaikkaselvitys, jossa arvioitiin niiden toteuttamismahdollisuuksia ja -kustannuksia. Selvityksen perusteella oleilu ja toiminnot veden äärellä voidaan toteuttaa monen tasoisine: kohteeseen voidaan tehdä pelkkä uimapaikka siivoamalla vesialue ja ranta sekä tasoittamalla pohjaa hieman. Sinne voidaan myös tehdä ruoppausten, kelluvan saaren ja laiturin päähän suunnitellun uima-altaan avulla tasokkaampi uimaranta. Laiturit voidaan toteuttaa myös osa kerrallaan ja niitä voidaan täydentää tarpeen mukaan myöhemminkin.

Reittiyhteyksien parantaminen on keskeisessä roolissa alueen virkistystoimintojen kehittämisessä: alueelle osoitetaan erikseen reittejä pyöräilyyn, kävelyyn sekä luonnon kokemiseen: rantaan kulkevia reittejä lisätään siten, että järven eteläosan asuinalueet yhdistyvät alueelle Rantaniityntien kevyen liikenteen väylältä suunnitellun reitin ja Hankkijanojan yli rakennettavan uuden sillan kautta tilakeskukselle ja siitä edelleen Sarvikallion suuntaan. Pyöräilyreitti kulkee Anttilan tilakeskuksen tulevan asutusalueen läpi – kävelijöitä ja hidasta liikkumista varten on oma rantareittinsä, joka alueella on jo nyt olemassa Paijalan osakaskunnan mailla. Uudet reitit ja luontopolut suunnitellaan rakennettavan mahdollisimman luonnonmukaisista materiaaleista.

Anttilan rannan virkistyskäytön kehittämissuunnitelma, Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan lausunto

Anttilan rannan virkistyskäytön kehittämissuunnitelma on kunnianhimoinen suunnitelma, jossa kuntalaisten ja maanomistajien osallistuminen suunnitteluun on tärkeää. Lautakunta esittää, että alueen suunnittelussa ja kehittämisessä painotettaisiin asukasvuoro vaikutusta ja yhteiskehittämistä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan mielestä alueen kehittäminen niin, että se toimisi yhteisenä ulko-olohuoneena asukkaiden käyttöön, on kannatettava ajatus. On myös hyvä asia, että toimintoja esitetään toteutettavaksi yksi kerrallaan.

Suunnitelma tarjoaa erilaisia toimintoja erilaisille kohderyhmille ympäri vuoden, mikä osaltaan lisää alueen virkistyskäytön mahdollisuuksia ja tarjoaa mahdollisuuksia asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi.

Suunnittelussa on huomioitu alueella jo olemassa olevat paikat, maaseutumaisuus ja luontoarvojen vaaliminen. Huomioitavaa on myös, että reittiyhteyksien parantaminen on keskeistä virkistyskäytön lisäämisessä. On tärkeää, että Anttilan rannan virkistyskäytön kehittämissuunnitelma ja Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön yleissuunnitelma nivoutuvat toisiinsa yhteneväiseksi kokonaisuudeksi.

Ehdotus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- antaa Anttilan rannan virkistyskäytön kehittämissuunnitelmasta asiaselostuksen mukaisen lausunnon.

Puheenjohtajan avattua keskustelun jäsen Palvas teki lausuntoon lisäsehdotuksen. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta pyytää tarkentamaan selvityksessä esitellyn alueen kokoa ja arvioimaan edelleen rannan alueelle, järven puolelle suunniteltujen rakenteiden tarpeellisuutta. Rakentaminen alueella ja sen läheisyydessä on suunniteltava siten, ettei luonto- ja virkistysarvot sekä alueen ainutlaatuinen luonto vaarannu.

Lautakunta hyväksyi lisäsehdotuksen yksimielisesti.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti antaa asiasta alla olevan lausunnon.

Anttilan rannan virkistyskäytön kehittämissuunnitelma, Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan lausunto

Anttilan rannan virkistyskäytön kehittämissuunnitelma on kunnianhimoinen suunnitelma, jossa kuntalaisten ja maanomistajien osallistuminen suunnitteluun on tärkeää. Lautakunta esittää, että alueen suunnittelussa ja kehittämisessä painotettaisiin asukasvuorovaikutusta ja yhteiskehittämistä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan mielestä alueen kehittäminen niin, että se toimisi yhteisenä ulko-olohuoneena asukkaiden käyttöön, on kannatettava ajatus. On myös hyvä asia, että toimintoja esitetään toteutettavaksi yksi kerrallaan.

Suunnitelma tarjoaa erilaisia toimintoja erilaisille kohderyhmille ympäri vuoden, mikä osaltaan lisää alueen virkistyskäytön mahdollisuuksia ja tarjoaa mahdollisuuksia asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta pyytää tarkentamaan selvityksessä esitellyn alueen kokoa ja arvioimaan edelleen rannan alueelle, järven puolelle suunniteltujen rakenteiden tarpeellisuutta. Rakentaminen alueella ja sen läheisyydessä on suunniteltava siten, ettei luonto- ja virkistysarvot sekä alueen ainutlaatuinen luonto vaarannu.

Suunnittelussa on huomioitu alueella jo olemassa olevat paikat, maaseutumaisuus ja luontoarvojen vaaliminen. Huomioitavaa on myös, että reitti yhteyksien parantaminen on keskeistä virkistyskäytön lisäämisessä. On tärkeää, että Anttilan rannan virkistyskäytön kehittämissuunnitelma ja Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön yleissuunnitelma nivoutuvat toisiinsa yhteneväiseksi kokonaisuudeksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 32

Ilmoitus- /muut asiat

Valmistelija / lisätiedot:
Marjo-Kaisa Konttinen
marjo-kaisa.konttinen@tuusula.fi
osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Liitteet

1 Alueellinen Hyvinvointikertomus 2020, hyte-ltk 27.4.2021

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan tietoon saatetaan

- Koronakatsaus
- Tuusula on hyväksytty Terve Kunta-verkoston jäseneksi
Terve Kunta -verkosto jakaa tietoa ja oppii yhdessä järjestämällä vuosittain verkostokokouksia ja avoimia seminaareja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen teemoista, sekä videoneuvotteluita vertaisoppimisen tueksi. Verkosto kehittää, pilotoi ja levittää hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen käytänteitä ja menetelmiä sekä tekee yhteistyötä mm. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen (STM) ja Kuntaliiton kanssa. Lisäksi verkosto tekee kansainvälistä yhteistyötä WHO European Healthy Cities -verkoston kanssa.

Verkoston toimikaudet ovat valtuustokausien mukaisesti neljä vuotta. Toimintasuunnitelma tehdään toimikaudelle ja sitä tarkennetaan vuosittain. Verkosto on maksuton. Liittyessään verkostoon Tuusulan kunta on sitoutunut

- verkoston yhteisesti sopimiin tehtäviin
  - toteuttamaan aktiivisesti lakisääteistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävää
  - kehittämään hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä
  - kaventamaan hyvinvointi- ja terveyseroja kaikkien hallinnonalojen yhteistyönä ja kuntalaisten osallisuutta vahvistamalla
  - valmistelemaan ja järjestämään Terve Kunta -verkoston kokouksia.
- Alueellinen hyvinvointikertomus 2020
Keusoten yhtymähallitus on hyväksynyt 23.3. alueellisen hyvinvointikertomuksen 2020

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- merkitä muut asiat tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§27, §28, §29, §30, §31

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.